

1 Regler for Ydelseskontrollen (Version 2023)

Følgende regler, der er i overensstemmelse med de generelle retningslinjer vedtaget af den internationale ydelseskontrolorganisation (ICAR), skal overholdes:

1. Prøvemalkning

- 1.1. Prøvemalkningsdøgnet skal og må kun omfatte 24 timer. Kontroldatoen er den dag, prøvemalkningen afsluttes.
- 1.2. Ejeren af en driftsenhed/besætning kan med virkning for det følgende kontrolår inden udgangen af september måned eller ved ejerskifte tilmelde sig et af følgende 2 kontrolsystemer:
 - 1.2.1. Der foretages kontrollering mindst 11 gange årligt med så vidt muligt lige store tidsintervaller mellem kontrolleringerne. I driftsenheder/besætninger, hvor køerne ikke bliver malket mere end 3 gange i døgnet, og hvor der anvendes godkendte elektroniske mælkemålere, som angiver tidspunktet for hver enkelt kos malkning, kan ejeren af driftsenheden/besætningsejeren nøjes med at udtage mælkeprøve til analyse ved den ene malkning i kontroldøgnet. Af hensyn til at opnå størst mulig sikkerhed i ydelsesberegningen bør mælkeprøverne udtages skiftevis morgen og aften. Alle øvrige driftsenheder/besætninger med 11 kontrolleringer skal udtage prøve ved hver malkning.
 - 1.2.2. Der foretages kontrollering mindst 6 gange årligt med så vidt muligt lige store tidsintervaller mellem kontrolleringerne. Der skal udtages mælkeprøve til analyse ved 2 malkninger i kontroldøgnet. Ejeren af driftsenheden/besætningsejeren skal indberette korrekt goldningsdato for mindst 90 % af samtlige køer.
 - 1.2.3. Ved robotmalkning, hvor der skal udtages prøve ved mere end én malkning pr. ko i kontroldøgnet, skal prøveudtagningsudstyret være tilsluttet robotten i en periode på mindst 16 timer, og robotten skal være indstillet til at kunne udtage mindst 2 prøver pr. ko i perioden. Herved opnås i gennemsnit 1,8 malkning pr. ko i kontroldøgnet.

Bestemmelserne i punkt 1.2 skal sikre, at der udtages mindst 11 mælkeprøver fra en ko der har mælkeydelse ved hvert kontroldøgn i hele kontrolåret. Tabellen viser hvordan reglerne sikrer dette

Kontrolleringer	Malkninger	Prøver pr kontrol	Prøver pr år
11	2	1	11
11	3	1	11
11	robot	1	11
6	2	2	12
6	3	2	12
6	robot	1,8	11

- 1.3. Såfremt driftsenheden/besætningen ikke overholder kravene i den ordning, den står tilmeldt, vil kontrolregnskabet for det pågældende år få uofficiel status.
- 1.4. Samtlige køer af malkerace, der står i driftsenheden/besætningen, skal medtages i kontrolregnskabet, og alle malkende køer på kontroldagen skal ydelseskontrolleres.
- 1.5. En ko må tidligst kontrolleres 3. døgn (4. dag) efter kælvning. En ko skal regnes for gold fra den dag, den ikke længere malkes regelmæssigt.

- 1.6. Til bestemmelse af mælkemængden må kun benyttes de af L&F, Kvæg godkendte veje- og måleapparater. Udstyr tilhørende ydelseskontrollen skal mindst 1 gang årligt kontrolleres og justeres efter den metode producenten af udstyret har meddelt ICAR. Udstyr tilhørende ejeren af driftsenheden/besætningsejeren skal kontrolleres og justeres efter de anvisninger producenten har meddelt ICAR. Ejeren af driftsenheden/besætningsejeren er ansvarlig for, at RYK modtager kopi af rapport over afprøvning af udstyret.
- 1.7. Mælkemængden angives i kg med 1 decimal. Der udtages en repræsentativ mælkeprøve af den enkelte ko's mælkemængde.
- 1.8. Mælkeprøveflaskerne skal være forsynede med propper eller låg, og skal opbevares forsvarligt mellem malketiderne. Tilhørsforholdet mellem en given ko og dens prøveflaske skal fremgå tydeligt og sikkert.

2. Mælkeanalyser

- 2.1. Fedt-, protein- og celletalsbestemmelse og andre analyser af mælken skal foretages efter metoder, der er godkendte af L&F, Kvæg.
- 2.2. Analyseapparaterne afprøves efter kontrolsystemer, der er godkendte af L&F, Kvæg for det pågældende udstyr.

3. Identifikation

- 3.1. Samtlige dyr skal være mærket og registreret i henhold til de til enhver tid gældende myndighedsbestemmelser for mærkning og registrering af kvæg.
- 3.2. Hvis første kontrollering efter kalvens fødsel finder sted, inden udløbet af den lovmæssige aldersgrænse for mærkning af kvæg, skal kalven dog allerede ved kontrolleringen have isat officielt CKR-øremærke. Kalven skal endvidere være indberettet til Kvægdatabasen senest samtidig med at ydelsekontrollodata opdateres.
- 3.3. Inden 1. døgn efter kalvens fødsel skal den være mærket eller kendetegnet på en sådan måde, at forveksling ikke kan ske.

4. Kontrolregnskabet

- 4.1. Ydelseskontrolregnskabet føres efter beregningsregler, som er indeholdt i L&F, kvæg's IT-løsning, og som er under løbende faglig ajourføring.
- 4.2. Det påhviler ejeren af driftsenheden/besætningsejeren at have noteret nødvendige oplysninger om hændelser, der ikke er omfattet af lovpligtig registrering, i driftsenheden/besætningen imellem kontrolleringerne på staldregistreringsskemaet/en elektronisk løsning og stille dem til rådighed for indberetning ved kontrolleringen.
- 4.3. Det påhviler den områdeansvarlige for kontrolarbejdets udførelse at få ydelseskontrollens data indberettet i fornødent omfang. Ansvar for at fejlrettelser gennemføres efter gældende regler, så kontrolregnskaberne opfylder stillede kvalitetskrav, påhviler ligeledes den områdeansvarlige.

5. Kontrolmetoder

- 5.1. A-kontrollerede er de driftsenheder/besætninger, hvori foreningens personale forestår prøveudtagningen ved hver malkning i kontroldøgnet.
- 5.2. B-kontrollerede er de driftsenheder/besætninger, hvori foreningens personale forestår prøveudtagningen sjældnere end hver malkning i kontroldøgnet, eller hvor ejeren udtager prøverne hver gang.

6. Observeret malkning/kontrol.

Der kan foretages observeret malkning/kontrol i alle driftsenheder/besætninger, der er tilknyttet ydelseskontrollen. Udpegning af driftsenheder/besætninger til observeret malkning/kontrol kan foretages af Viking Danmark Ydelseskontrol eller ved udtrækning hos L&F, Kvæg efter nærmere fastsatte regler. Hvis et medlem nægter at gennemføre observeret malkning/kontrol, skal Viking Danmark Ydelseskontrol overføre kontrolregnskabet til uofficiel status.

7. Officiel/uofficiel ydelseskontrol

På grundlag af sammenligningen mellem ydelseskontrol og mejerital er følgende grupper defineret:

7.1. Gruppe I: Officiel ydelseskontrol

Driftsenheder/besætninger med mejerileverancer fra 89 til 98 pct. af kontrolleret mælkemængde samt fedtprocentafvigelser under 5 pct. af kontrolleret fedtprocent. Viking Danmark Ydelseskontrol har ret til at lade observeret kontrol foretage, når det skønnes betimeligt.

7.2. Gruppe II: Officiel ydelseskontrol

Driftsenheder/besætninger med mejerileverancer på 87 og 88 pct. samt 99 og 100 pct. af kontrolleret mælkemængde og/eller fedtprocentafvigelser fra 5 til 7 pct. af kontrolleret fedtprocent.

Afvigelserne i denne gruppe af driftsenheder/besætninger grænser til det uacceptable for officiel ydelseskontrol.

Viking Danmark Ydelseskontrol iværksætter de undersøgelser, der findes egnede, for at finde årsagerne bag de lidt for store forskelle.

7.3. Gruppe III: Uofficiel ydelseskontrol

Driftsenheder/besætninger med mejerileverancer mindre end 87 pct. og mere end 100 pct. af kontrolleret mælkemængde og/eller fedtprocentafvigelser større end 7 pct. af kontrolleret fedtprocent.

Hvis der fremlægges dokumentation for årsagerne til de store forskelle, og disse accepteres af Viking Danmark Ydelseskontrol, kan driftsenhedens/besætningens ydelseskontrol betegnes som officiel. Ejeren af driftsenheden/besætningsejeren må have lejlighed til at afgive en sådan dokumentation.

Viking Danmark Ydelseskontrol iværksætter i nødvendigt omfang de undersøgelser, der findes egnede for at finde årsagerne bag de for store forskelle. Disse søges snarest nedbragt til et acceptabelt niveau.

7.4. Uofficiel ydelseskontrol: andre årsager.

En driftsenheds/besætnings ydelseskontrol kan desuden overføres til uofficiel status, hvis reglerne for mærkning af dyr, eller for prøvemalkningen ikke overholdes (køer uden for kontrol, ukorrekte oplysninger, antal kontrolleringer etc.). Viking Danmark Ydelseskontrol's ledelse træffer beslutning herom.

7.5. Godkendelse af kontrolregnskabet

Viking Danmark Ydelseskontrol indtaster oplysning til L&F, kvæg om de driftsenheder/besætninger, hvor regnskabet skifter til eller fra uofficiel status.

Hvis en driftsenhed/besætning med uofficiel status på kontrolregnskabet efter et års forløb fortsat ikke overholder kontrolreglerne, kan Viking Danmark Ydelseskontrol opsigte driftsenhedens/besætningens medlemskab af ydelseskontrollen.

Inden et kontrolregnskab overføres til uofficiel status, skal ejeren af driftsenheden/besætningsejeren skriftligt informeres om dette og have mulighed for inden 7 dage at give sin forklaring på problemet. Viking Danmark Ydelseskontrol vurderer forklaringens validitet i forhold til kontrolreglerne.

7.6. Konsekvenser af uofficiel status på kontrolregnskabet

Der kan kun udskrives eksportstamtavler for en kvie eller ko hvis:

- Kvie: Født i en kontrolleret driftsenhed med officiel status.
- Ko: Både er født og kælder første gang i en kontrolleret driftsenhed med officiel status. Desuden skal koen stå i en kontrolleret driftsenhed med officiel status på eksporttidspunktet.

Dyrets afstamning må ikke indeholde fejl i to generationer tilbage.

Dog kan der ikke udskrives eksportstamtavle for dyr hvis:

- Kvie: Mor har en eller flere laktationsydelser, som er opnået mens driftsenheden var i uofficiel kontrol.
- Ko: Har en eller flere laktationsydelser, som er opnået mens driftsenheden var i uofficiel kontrol.

Der kan heller ikke udskrives eksportstamtavler, hvis driftsenheden er i uofficiel kontrol på eksporttidspunktet.

Uofficiel status i et dyrs resultater dokumenteres altid på indenlandske stamtavler. Organisationer eller myndigheder kan knytte andre indenlandske konsekvenser til regnskabet uofficielle status.

8. Andre bestemmelser

- 8.1. Viking Danmark Ydelseskontrol har tilsyn med kontrolarbejdet og kontrol regleres overholdelse på såvel område- som driftsenhed/besætningsniveau. Vejledning og service vedrørende kontrolarbejdet på driftsenhed/besætningsplan, forestås af ydelseskontrollens personale.
- 8.2. Ydelseskontrollens personale har efter aftale med ejer adgang til samtlige stalde på ejendommen, hvor der er opstaldet kvæg, medmindre veterinære restriktioner forbyder dette. Adgang er nødvendig f. eks. i tilknytning til observeret malkning eller efter anvisning fra Viking Danmark Ydelseskontrol for at gennemføre nødvendige kontrolfunktioner i forhold til regnskabet status og officiel afstammingskontrol. Ydelseskontrollens personale skal i denne forbindelse overholde almindelige hygiejneregler. Hvis ejeren af driftsenheden/besætningsejeren herudover kræver anvendelse af overtrækstøj og/eller særligt fodtøj, skal dette stilles til rådighed af ejeren af driftsenheden/besætningsejeren.
- 8.3. Ejeren af et CKR-øremærket dyr har adgang og udnyttelsesret til alle oplysninger i Kvægdatabasen om dyret og dets afstamning.
- 8.4. Ejeren af driftsenheden/besætningsejeren giver ved sin indmelding i ydelseskontrollen automatisk følgende grupper af personer med kontakt til driftsenheden/besætningen adgang til at trække direkte på driftsenhedens/besætningens oplysninger på Kvægdatabasen: personale fra ydelseskontrollen og fra kvægavlsforeningen og/eller den produktionsvejledning, som står tilknyttet driftsenheden/besætningen på Kvægdatabasen. Ejeren af driftsenheden/besætningsejeren har til enhver tid mulighed for skriftligt at meddele ændringer af disse tilknytninger. Ejeren af driftsenheden/besætningsejeren kan ved skriftlig meddelelse desuden tillade andre (f. eks. dyrlæge, private rådgivere, forsøgsinstitutioner, regnskabskontorer, planteavlkontorer, eksportører, m.fl.) direkte adgang til driftsenhedens/besætningens data. Sådanne tilladelser gælder, indtil ændring meddeles eller for en afgrænset periode. De data, der efter ejerens tilladelse er direkte adgang til, må af modtagerne kun benyttes internt i forbindelse med opgaver i driftsenheden/besætningen.
- 8.5. Viking Danmark Ydelseskontrol kan offentliggøre resultater fra driftsenheden/besætningen i sin årsberetning medmindre ejeren af driftsenheden/besætningsejeren meddeler, at dette ikke ønskes. Skriftlig meddelelse herom skal indsendes til Viking Danmark Ydelseskontrol. Herefter vil der ikke blive optrykt oplysninger fra driftsenheden/besætningen, før der ved ny skriftlig meddelelse fra ejeren af driftsenheden/besætningsejeren gives meddelelse om, at blokeringen ønskes ophævet. Ejeren af driftsenheden/besætningsejeren kan give tilladelse til, at andre offentliggør resultater fra driftsenheden/besætningen.

8.6. L&F, Kvæg har automatisk adgang til at trække på driftsenhedens/besætningens data til generelle, tværgående undersøgelser (f. eks. beregning af avlsværdital for tyre). L&F, Kvæg kan i forbindelse med videnskabelige undersøgelser og lignende give adgang til at trække på driftsenhedsdata/besætningsdata, hvis oprindelsen af data gøres anonym.

9. Afgørelse af tvivlsspørgsmål m.v.

L&F, Kvæg har ret og pligt til at gøre indsigelse samt træffe endelig afgørelse med bindende virkning for alle parter i tilfælde af manglende overholdelse af foranstående regler.

Foranstående regler er efter L&F, Kvæg's vedtagelse gældende fra 14-3-2022

1.1 Godkendelse af kontrolregnskaber

Når årsopgørelsen foreligger, skal der tages stilling til, om kontrolregnskabet kan godkendes eller skal overføres til uofficiel kontrol.

Overførsel til uofficiel kontrol kan ske, hvis driftsenheden/besætningen ikke overholder kontrolreglerne (mærkning, antal kontrolleringer, antal mælkeprøver, procent golddatoer, nægtet efterkontrol m.v.), eller hvis den har for stor forskel på mælkemængde og/eller fedtprocent mellem ydelseskontrol og mejeri. Problemer på disse områder bliver automatisk fundet i Kvægdatabasen.

Viking Danmark Ydelseskontrol sender breve ud til alle med et eller flere af følgende forhold:

- afvigende antal kontrolleringer
- manglende indberetning af golddato ved enheder med færre end 11 kontrolleringer.
- stor afvigelse i procent leveret mælk
- stor afvigelse i fedtprocent

På den måde sikrer Viking Danmark Ydelseskontrol sig, at ejeren er klar over, at hans enhed er markeret for afvigelser. Ingen ejer vil derfor senere kunne påstå, der ikke er blevet informeret om af ydelseskontrol regnskabet vil blive markeret som uofficielt. Brevet oplyser om, at kontrolregnskabet vil blive overført til uofficiel kontrol, medmindre ejeren skriftligt dokumenterer ekstraordinære forhold, som kan give anledning til en revurdering af regnskabets status.

Det er vigtigt, at Viking Danmark Ydelseskontrol er omhyggelige og stiller krav om god og acceptabel dokumentation, før de eventuelt giver officiel status til regnskaber med afvigende resultater eller forhold. Ellers risikerer man, at tilliden til resultaterne fra ydelseskontrollen svækkes både indenlands og udenlands.

Følgerne af uofficiel kontrol er:

- Der kan ikke udskrives eksportstamtavler for noget dyr fra driftsenheden /besætningen. Dyr fra driftsenheder/besætninger med uofficiel status kan ikke opnå officiel status ved omsætning til driftsenheder/besætninger med officiel status.
- Denne blokering følger dyrene ved handel
- Begrænsninger vedrørende udstilling på dyrskuer
- På udskriften STAMTAVLE kan man altid se, om et dyr har været med i en periode med uofficiel kontrol. I kolonnen "Kg F+P" vil der stå "Uoff."
- Andre interessenter (avlsarbejde, handel, myndigheder m.v.) kan tilknytte egne konsekvenser.